

Ikaros får UVM:s kvalitetstidskriftspris!

Fyra kulturtidskrifter fick motta Undervisningsministeriets "Kvalitetspris för kulturtidskrifter" den 3.9.2009. *Ikaros* var en av dem.

Kvalitetspriset delas i år ut för första gången. De övriga pristagarna var kulturtidningen *Hiidenkivi*, den fotojournalistiska *Photo Raw* och kanalen för tecknade serier, *Sarjainfo*. Undervisningsministeriet beviljar kvalitetsprisen på inrådan av Kulturtidskriftsnämnden.

Priset om 10 000 euro utgör ett verkligt uppsving för *Ikaros'* modesta budget, och innebär en chans att förverkliga förändringar som länge funnits med i planerna. För en tid framöver kommer tid och kraft att kunna ägnas åt tidskriftens innehållsliga målsättningar – att upprätthålla och vidareutveckla det forum för reflektion och diskussion kring vetenskaperna och samhället som vi vill att *Ikaros* ska utgöra.

Ikaros har sedan det första numret år 2004, som utkom i formen av en vetenskapsbilaga till *Ny Tid*, utvecklats till en självständig tidskrift som kommer ut regelbundet fyra gånger per år. Sedan några år tillbaka står föreningen Folkets Bildningsförbund rf som garant.

Kulturtidskriftsnämndens prismotivering:

"*Ikaros* – vilket passande namn för en tidskrift som inte tvekar att flyga högt, utan rädsla för att bränna vingarna. Man lyfte första gången år 2004 och har sedan dess utkommit med 4-5 nummer per år. *Ikaros* har vuxit fram i den kreativa miljö som sedan många år präglar den filosofiska institutionen vid Åbo Akademi, där den nyligen pensionerade professorn Lars Hertzberg i Wittgensteins anda samlat en mångsidig och tvärvetenskapligt inriktad krets av unga filosofer, engagerade i ett ständigt pågående och generöst samtal om vetenskap och samhälle. *Ikaros* är ett ypperligt exempel på hur filosofin kan och bör fungera när den är som bäst: som en inspiratör och katalysator för en bred, kritisk och engagerad diskussion."

Målsättningen har sedan starten varit att lyfta fram frågor om vetenskap och vetenskapernas roll i samhället i stort. Inte minst har *Ikaros* en viktig uppgift i att möjliggöra samtal mellan de olika vetenskaperna, och mellan forskare och andra aktörer på den vetenskapliga arenan, och därmed fungera som ett medel för univer-

sitetts tredje uppgift, samverkan med det övriga samhället.

Ikaros fyller alltså i år 5 år. För att fira 5-årsjubileet och kvalitetsutnämningen ges en specialpublikation ut. Volymen kommer att innehålla särskilt intressanta artiklar ur tidigare nummer samt i någon mån nytt material.

Dessutom är en rad andra ändringar på gång. Tidningens fysiska uppenbarelse kommer att bli mer kompakt och pappret av en mer hållbar karaktär. Vidare lanseras så småningom en ny hemsida gjord av **Esko Schmitz**. Inte minst kommer *Ikaros* att från och med årsskiftet få nya krafter i **Marcus Prest** som tar över chefredaktörskapet, medan **Barbro Nordling** och **Sara Othman** övergår till redaktionsrådet.

Till redaktionsrådet hör idag **Lars Hertzberg**, **Dan Lolax**, **Yrsa Neuman**, **Göran Torrkulla**, **Joel Backström**, **Henrik Christensen**, **Erik Hallstenson**, **Mari Lindman**, **Birgit Schaffar-Kronqvist**, **Gerhard Schildberg-Schroth**, **Johanna Wassholm** och **Marcus Prest**. De fyra förstnämnda har varit inblandade sedan starten. I verksamheten omkring *Ikaros* deltar också **Nikolai Enckell**, verksamhetsledare för Folkets Bildningsförbund rf och webbmastern **Juha Metsäkallas**.

Ikaros – en kort historik

Tänken att starta en tidskrift som skulle diskutera vetenskapens betydelse för människan och dess roll i samhället mera ingående än vad övrig media för tillfälle gör uppstod då forskarstuderande i filosofi Dan Lolax, på initiativ av Lars Hertzberg, professor i filosofi vid Åbo Akademi, undersökte behovet av vetenskapsjournalister bland landets svenskspråkiga tidningsredaktioner.

Lolax beslöt tillsammans med tidningen *Ny Tids* dåvarande chefredaktör Jan-Erik Andelin att ge ut ett temanummer om vetenskapliga frågeställningar. Numret utkom med namnet "Vetenskapens utanförskap". Det positiva gensvaret ledde till att vetenskapsbilagan *Ikaros* – tidskrift om människan och vetenskapen, skapades.

Bland de teman som behandlats genom åren finns exempelvis "Vetenskap och konst", "Anti- och pseudovetenskap", "Hälsans fysiologi och matens psykologi" och "Könsfrågan – närvarande och frånvarande".

Grundtanken med *Ikaros* är att uppmärksamma vetenskapernas betydelse för människan. Människor möts dagligen, i någon form, av vetenskapliga resultat, nyheter, anspråk, rön och innovationer. Men trots att många aspekter av vårt samhälle kan beskrivas som resultat av den vetenskapliga processen – vare sig det gäller till exempel teknologi, natur- eller samhällsvetenskap – så lyser en bred diskussion om denna process ofta med sin frånvaro. Det leder i sin tur till att vi som nyhetskonsumenter levereras en väldigt förenklad bild av vetenskapen.

Frågor om hur vetenskapernas karaktär präglas av universitetens administrativa och politiska linjer, hur de olika disciplinerna skiljer sig från varandra, vilka faktorer som avgör forskningens ekonomiska stöd, vad det innebär att "upptäcka" något etc., uppmärksammas sällan. Det finns grundläggande frågor om det vi föreställer oss att vetenskapen ska kunna uppnå, hur vi beskriver den vetenskapliga processen, på vilket sätt den påverkar vår människosyn och världsbild, och om hur nya vetenskapliga forskningsrön och anspråk förekommer i media. Speciellt med tanke på nyhetsmedias ofta väldigt ytliga beskrivning av vetenskapliga processer och resultat, vill *Ikaros* fungera som ett forum för djupare analys och diskussion.

Många artiklar ur tidigare årgångar finns tillgängliga på vår hemsida – www.fbf.fi/ikaros